

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.

CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială

Partea oficială.

Școala diecezană de cantori.

Dorind a da corpului cantoral al Eparhiei noastre o formare cât mai bună, pentruca în vremile actuale de necredință și nereligiozitate să fie cât mai intenziv sprijin preoților noștri în munca grea, dar sublimă a păstoririi suflelelor, am hotărât deschiderea unei Școale de cantori, în care pelângă pregătirea pură cantorală, candidaților li-s'ar da și o întregire a cunoștințelor primite în școlile primare. Așa — pelângă Tipicul și cantul bisericesc — candidaților li se va mai propune: Religia, Limba română, Istoria națională și bisericească, Geografia, Igiena, Muzica vocală, precum și alte cunoștințe folosite pentru viața practică a cantorilor; și participanții și-ar câștiga diploma cantorală.

Aceasta Școală de cantori s'a deschis la Reședința noastră în 16 Decembrie 1929, cursurile se vor continua la 27 Ianuarie 1930, durând până la 3 Martie 1930, iar, apoi în toamnă dela 10 Noembrie 1930 până la 20 Decembrie 1930. La finea acestui curs *integral* de 12 săptămâni se va ține examenul final, în urma căruia auditorilor ordinari, reușiți la examene, li-se vor elibera diplomele cantorali.

La aceasta școală de cantori deocamdată vor fi admiși *cantorii aleși cari sunt deja în funcțiune* în vre-o parohie, sau filie, sau aceia cari sunt *deja pe cale de a fi aleși* în vre-un loc, cu postul de cantor vacant, și cari

au împlinit 18 ani, dar nu sunt trecuți de 40 de ani.

Pentru acea lăsăm Onoraților Frați preoți, să aducă la cunoștința cantorilor nediplomați din parohiile și filiile lor, că, — dacă doresc să câștige diploma cantorală — să se prezinte în Gherla la cursul de cantori pe ziua de 27 Ianuarie 1930.

Cei cari se vor prezenta la acest curs vor prezenta la primire următoarele acte:

1. Extras de botez,
2. Certificat despre absolvirea alor cel puțin 4 clase primare, respectiv certificat școlar despre studiile, ce posedă;
3. Certificat de moralitate, eliberat de către Oficiul parohial competent,
4. Cei cari încă nu sunt aleși, dar sunt pe cale de a fi aleși le vre-un post *vacant* de cantor, vor mai prezenta certificat dela Oficiul parohial respectiv — vizat și de protopopul tractual — că îndată după primirea diplomei vor fi aleși la cutare post cantoral, actualminte *vacant*.

Candidații, la prezentare, vor fi suși unui examen de primire — în care vor fi examinați din cetitul cu litere latine și cirile și din cântări bisericești — statorindu-se, dacă pot fi primiți la curs. Cei primiți vor avea să plătească o taxă de înscriere de 100 Lei, atât la începutul cursului de pri-

măvară, cât și la începutul cursului de toamnă.

Pentru întreaga durată a cursurilor, candidații vor avea să se îngrijască singuri despre cartir și întreținere, suportând ei înșiși spesele acestora. Asemenea se vor prevedea cu schimburile necesari pentru durata cursurilor.

Prin prezentul nostru ordin se abrogă toate dispozițiile anterioare privitoare la calificarea cantorilor, scotându-se din vigoare în deosebi ordinul

circular Nr. 13 din 20 Iunie 1914.

În consecință, în viitor numai aceora li se vor elibera diplome cantorali, cari vor participa la cursurile *integrale* cantorale și vor da examen în toată regula, amăsurat dispozițiilor din prezentul nostru ordin și în conformitate cu Regulamentul pentru Școala diecezană de cantori bisericești.

Gherla, șed. konz. 14 Ian. 1930.

Nr. 138

Necrologul

preoților diecezani repausați în anul 1929.

Nr curent	NUMELE și CONUMELE	Beneficiile avute	A n i i		Observații
			vieții	preoției	
1	Iulian Ciorba	Maieru	43	22	
2	Pompei Mureșan	Teocul de jos, Vale	62	23	
3	Ioan Oltean	Suciul de sus	76	42	
4	Mihail Cherebețiu	Bogata de jos	75	51	
5	Augustin Pop	Pătălușa	77	54	
6	Petru Salca de Câmpulung	Bârsana, Giulești	66	37	
7	Nicolae Pop	Sălișca, Nimigea de jos	69	42	
8	Ioan Mureșan	Jimbor, Luna de jos	70	44	
9	Augustin Ossian	Supurul de sus	72	46	
10	Pahomiu Pop	Lozna mare	67	43	
11	George Groza	Iaz, Doh	49	20	

Pentru repausul sufletelor adormiților în Hristos Frați fiecare preot diecezan să servească trei sfinte Liturghii.

Gherla, la 31 Decemvrie 1929.

Nr. 7131.

Tabloul

preților hirotoniți în cursul anului 1929.

Nr. curent	NUMELE și CONUMELE	DATA hirotonirii	ESTE DISPUS	Observ.
1	Dr. Emil Iuga	13 Ianuarie	La studii pentru doctorat în Roma	
2	Tertulian Micu	16 Iunie	Feldioara (D. Buzei)	
3	Iacob Greabu	16 Iunie	Tiha Bârgăului II. (V. Rodnei)	
4	Ioan Ciorceriu	16 Iunie	Cozla (D. Năpradea)	
5	Emil Irini	16 Iunie	Olpret (D. Olpret)	
6	George Câmpean	29 Iulie	Băița (D. Gherlei)	
7	Ioan Farcău	29 Iulie	Pătălușa (D. Sărăuadului)	
8	Gavril Pop	15 August	Hurez-Ponița (D. Crasnei)	
9	Ioan Bârsan	15 August	Lechița (D. Pistrița)	
10	Felician Marica	15 August	Varaiu (D. Șomcutei)	
11	Dr. Alexandru Filipciuc	8 Septemv.	profesor de religie la lic. de fete „Domnița Ileana” Sighet.	
12	Andrei Berinde	8 Septemv.	Borșa III—Repedea (D. Vișeuului)	
13	Vasile Huzo	8 Septemv.	Apșa de mijloc ben sup. (D. Apșei)	
14	Iosif Mânzat	8 Septemv.	Suares (D. Olpretului)	
15	George Costin	8 Decemv.	Gaura (D. Șomcutei)	
16	Nechita Fejer	8 Decemv.	Bogata de jos (D. Vadului)	
17	George Savu	8 Decemv.		
18	Teofil A. Bălibanu	8 Decemv.	prof. de religie la șc norm. de fete „Domnița Ileana” Șimleul Silvaniei	
19	Vasile Enghiș	8 Decemv.		

Gherla, la 31 Decemvrie 1929.

Concurs la post de cantor.

Postul de *cantor al parohiei noastre din Gherla* se curentează cu termenul de 1 Februarie 1930, pelângă următoarele emolumente:

1. Locuință în natură;
2. Folosința sesiunii cantorale, ce urmează a i-se da prin Reforma Agrară;
3. Stolele obicinuite pentru funcțiunile săvârșite.

Doritorii de a dobândi acest post să-și înainteze cererile în termenul concursual la Oficiul parohial român unit, în Gherla, înzestra.e cu următoarele acte: 1. extras de botez, 2. diploma de cantor, 3. certificat de serviciu dela oficiul parohial, unde ar mai fi servit, 4. certificat de moralitate dela oficiul parohial.

Din șcd. conz. 11 Ian. 1930.

Nr. 133

Episcop Dr. Iuliu Hossu

Partea neoficială.**Mărturisirea inventată de preoți?**

Sunt eretici, pocăiți, calviniști și alții, cari zic că Mărturisirea este o invenție preoțească. De multe ori pentru a-i combate n'ajunge aproape nimic discuția teoretică, ceea ce însă le poate deschide mai bine ochii să mediteze asupra lucrului și să-și recunoască eroarea, este vreo întâmplare privitoare la Mărturisire. O astfel de întâmplare este următoarea:

În timpul revoluției franceze, un om fărădelege, care a făcut chiar vărsare de sânge ucigând mai mulți preoți, căzuse bolnav. El jurase că nici un preot nu va pune piciorul în odaia lui, sau dacă se va furișa nu va ieși viu de acolo. Boala lui devine tot mai grea, iar cei ce-l grijeau au anunțat un preot spunându-i totodată starea lui contrarie. Cu toate acestea preotul se înfățișază înaintea bolnavului, care, la o asemenea vedere, se înfuriază, și-și reculege toate puterile, cere arma

și neavându-o î-și scoate mâna către preot strigând puternic: „Nu știi tu că acest pumn a omorât pe doisprezece ca tine, cum de ai cutezat să întri aici?“ „Te înșeli“, răspunse preotul, „din acel număr lipsește unul, al doisprezecelea nu e mort, sunt eu. Dumnezeu m-a păzit, pentruca să vin să te pregătesc la o moarte bună; privește ranele ce mi-ai făcut!“ și descoperindu-și capul arata ranele nevindicate, se aruncă în brațele muribundului și-l ajută să moară creștinește prin o mărturisire bună.

Să vină deci, în fața acestui eroism, toți inimicii și să zică, că Mărturisirea este o invenție omenească, că ceea ce obligă pe preot să se expună la celea mai mari primejdii disprețuindu-și chiar viața proprie, este o invenție preoțească.

(După Carmaguola? Esercizi spirituali, Torino, 1921).

A. G. R. U.

— Cuvântarea Prea Sfințitului Iuliu ținută în Blaj, la 24 Noemvrie 1929. —

Ca o complectare a relatărilor noastre din „Curierul Creștin“ Nr. 24 1929, asupra grandioasei adunări de constituire a Agru-lui, ținută la Blaj în zilele de 23—24 Noemvrie a. tr. publicăm mai jos, cuvântarea Prea Sfințitului nostru, Episcopului Iuliu rostită în fața Excelenței Sale Inalt Prea Sfințitului domn Metropolit, Dr. Vasile Suci, a Prea Sfințiilor domni Episcopi Valeriu al Crăzii și Alexandru al Lugojului și a unui număr public, în cadrele ședinței solemne dela 24 Nov. Prin trumșeța ei blagină și prin simțirea caldă ce-o cuprinde vorbirea Prea Sfințitului a smuls auditorului înflăcărat de nobil și tumultuos entuziasm, prelungite și frenetice aplauze.

*Excelența Voastră,
Inalt Prea Sfințiți Frați,
Onorat Congres.*

Plecați la predicarea Evangheliei împărăției ceriurilor, însoțiți de cuvintele Domnului: „Cine Vă ascultă pe voi pe mine mă ascultă și cine se lapădă de voi de mine se lapădă, iar cel ce se lapădă de mine se lapădă de cel ce m'a trimis pe mine“, cei șaptezeci s'au înapoiat cu bucurie și i-au spus: „Doamne și demonii ni-se supun întru numele tău. Atunci Isus le-a răspuns: Văzut-am pe Satana ca un fulger din ceriu căzând. Iată v'am dat vouă putere să călcați peste șerpi și peste scorpii și peste toată puterea vrăjmașului și nimic nu vă va vătăma pe voi. Dar nu pentru aceasta vă bucurați, că duhurile se pleacă vouă, ci vă bucurați că numele voastre sunt scrise în ceriu“. Și în viziunea divină a acțiunii tainice a Evangheliei împărăției ceriurilor prin darul Părintelui ceresc, care în dragostea fără de margini a răscumpărat lumea din robia păcatului: „în ora aceea Isus a tresăltat de bucurie întru Spiritul Sfânt și a rostit: Mulțumescu-ți ție Părinte, Doamne al ceriului și al pământului,

că ai ascuns acestea de cei înțelepți și de cei pricepuți și le-ai descoperit pe ele pruncilor. Adevărat Părinte, că așa a plăcut înaintea ta“.

Această icoană dumnezească a începutului apostolatului și a deslegării divine a rosturilor lui tainice, ferește astăzi Biserica noastră și sufletul Episcopatului tresaltă de bucurie și mulțumește copleșit de mângăiere Părintelui ceresc, că a descoperit pruncilor buni ai Bisericii sale tainele nepătrunse ale apostolatului său și i-a chemat azi la împreună lucrare cu ierarhia Bisericii întru zidirea împărăției ceriurilor pe pământ.

Ei au răspuns chemării tainice a Domnului și au alergat din toate unghiurile Provinciei Mitropolitane: dela Sighetul Maramureșului și până la Orșova Dunării bătrâne, dela București capitala țării scumpe și până la Oradea graniței de vest, și s'au adunat între zidurile bătrâne și scumpe ale Blajului Bisericii noastre și a neamului întreg, dela cei înălțați pe vârful scării intelectualității prin puterea sufletului lor creștinesc, luminați și oțeliți aici, reprezentanții tuturor claselor sociale până la țărani falnici ai Bănățului; au alergat cu toții deveniți prunci buni cu sufletul înbrăcat în credința luată ca foc sacru dela vatra părintească și păstrat neînpuținat pe întreagă cărarea vieții lor, pentru a se închea într'o oaste sufletească a Domnului și a împărăției Lui.

I-am ascultat pe toți, fericiți, mișcați până la lacrimi, făcând profesiunea credinței ce-o poartă în sufletul creștinesc, încălzit de focul sacru luat dela vatra părintească și desvâind comoara scumpă a sufletului de prunc a lui Hristos, a cărui frumsețe a îndemnat pe Domnul să rostească dumnezeestile cuvinte isvorâte din sufletul tresăltând de mângăere: „Mulțumescu-ți ție Părinte, Doamne al cerului și al pământului, ca-i ascuns acestea de cei înțelepți și pricepuți și le-ai descoperit

pruncilor". Cu acest suflet de prunc credincios a vorbit savantul profesor universitar, cu acelaș suflet a rostit cuvântul său președintele studenților universitari, acelaș suflet în reprezentanta femeilor române și toți reprezentanții, până la venerabilul septuagenar al Oradei. Astfel s'a verificat cuvântul Apostolului neamurilor, că nu este bărbat și femei, nu este tânăr și bătrân toți sunt una întru Hristos. Toți însutlețiți de acelaș suflet a lui Hristos, toți pătrunși de aceeaș putere veșnic tinerească a darului dumnezeesc.

Acest suflet cu toate puterile lui au mărturisit ei cu toții că-l vor închina întru adâncirea vieții creștinești, întru zidirea împărăției cerurilor, sprijinind ierarhia bisericească și sub ale ei directive.

Aceasta este marea noastră mângăere și aceasta este covârșitoarea importanță a încheării acestei „Asociații” în fața atâtor primejdii ale credinței, în acest veac rău și păcătos. În fața urii și a materialismului feroce care înveninează toate încheieturile vieții sociale, se pornește acțiunea sufletului creștinesc stringând rândurile celor ce poartă în suflet idealul creștinesc a înstăpânirii împărăției lui Dumnezeu pe pământ. Împărăție care nu este mâncare și beutură ci este „dreptate, bucurie sufletească și pace” cum o definește atât de pregnant marele Apostol al neamurilor. Pentru realizarea acestei împărății în suflete, în familii, în societatea întreagă, lucrează Biserica și întru sprijinirea acestui apostolat se înființează Asociația colaboratorilor, pentru a pătrunde acțiunea sfântă până la cea din urmă celulă a vieții sociale și de stat.

Asociația i-și propuse și apărarea intereselor Bisericii române unite cu Roma. Apărarea propriei vieți. Aceste interese sunt interesele de viață ale împărăției lui Dumnezeu: Dreptate, bucurie sufletească și pace. Atâta cere Biserica și atâta îi ajunge, pentru a-și duce înainte apostolatul său pentru mântuirea sufletelor, a cărui binefa-

ceri se resfrâng bogate asupra neamului întreg. Cetățeanul bun al împărăției cerurilor, va fi foarte bun cetățean al scumpei noastre împărății. Pentru aceea acțiunea noastră este acțiune per eminentiam națională, în înțelesul cel mai curat al cuvântului.

Iniințarea și acțiunea Asociației Generale a Românilor Uniți nu trebuie să nască nici o nedumerire în afară, pentru că ea, fiind închinată întru slujba împărăției lui Dumnezeu, este închinată slujbei dragostei creștinești și a păcii. Și „cât sunt de frumoși pașii celor ce vestesc pace, a celor ce vestesc cele bune”. Sufletul ei este dragostea creștinească. Iar dragostea rău nu face.

Cu acest suflet și cu acest gând pleacă fătul scump al Bisericii.

Ierarhia Bisericii, care are și azi cuvintele Domnului: cine vă ascultă pe voi pe mine mă ascultă, — îl îmbracă întru dragostea sufletului său, i-i binecuvântă primii pași și cu aceasta binecuvântare așază Agru-l pe cărarea vieții sale, pe care o dorim viguroasă, lungă și rodnică pentru mărirea lui Dumnezeu și fericirea neamului. Plinind cu însutlețire misiunea sfântă de credincioși colaboratori întru apostolatul Domnului, bucurați-Vă cu toții pentru că numele voastre sunt scrise în ceriuri. „Bucurați-vă, iarăși vă zic vouă bucurați-vă, Domnul este aproape”.

Rugăm cu toții pe Excelența Sa bunul și marele nostru Mitropolit, să binevoiească să dea binecuvântarea sa arhierască peste fătul scump al Bisericii, pentru că Dumnezeu Atotputernicul să întărească organizația ce a luat ființă la umbra Mănăstirii sfinte. Binecuvântați, Înalt Prea Sfințite, prea-vrednic urmaș al marilor ctitori ai sufletului românesc, dați binecuvântarea Blajului stebun, ca opera creștinească, ce urmează să o plinească, să rodească îmbelșugat pentru sufletul neamului întreg, sprijinindu-l întru o continuă sănătoasă și măreață ascensiune. Amin.

Un manuscris cu litere cirile de 195 ani (1735).

Cam pela mijlocul lunei Noemvrie am aflat în dosul icoanei de pe altar o carte veche scrisă cu mâna cu litere cirile. Am început a descifra pagina primă și am cetit cele ce urmează :

Inceputam Ku vrere și ku ajutoriul lui DMnezău: Praznicile dmnezăești Kartea cu slujbe la praznice dmnezăești Și la sfinții mari Dupăcum îmblă și din păucenie Inciepând din luna lui răpciune întâie zi : Și ține până în luna lui agustu în 29 de zile : Acesta meneiu „üzbran“ pe limbă rumânească ku slujba la veciernia toată : și slujba de a dao zi : Ku kanonele luna lui răpciuni cinstitul indiktul ce să zice anulu noou : și părintele Simion stălpnik : ș săborul. — Pre toți mucenicii Sara la veciernie cietește Katizma „Blajenu muje“ Intâie după aciee „Givizval“ și stichiri pe glas !.

Aceste sunt scrise cu cerneală roșie.

Apoi începe cu slove negre : Să ne kuprindem rugăciuni, etc.

După acest început eram curios de sfârșitul cărții din simplul motiv : doream să aflu autorul eventual al acestei traduceri de Mineiu. — Dorința mi s'a împlinit, căci iată și sfârșitul Cărții :

— Sfârșitul și lui Dmnezău laudă : kā mau învrednicit deam pututu isprăvi aceasta sfântă karte anume mineiu : Pintracea rog pe voi cetitori carī văveți întâmpla a ceti pre această karte sfântu meneiu : unde veți găsi vreu kuvânt lipsit să nu blăstămați sau să suduiți. Ce să alduiți și să tokmiți. Pintru să vă kruțe și pe voi Dmnu Chs spre mulți ani ku sănătate : Pintrukă și eu om tinăr și păcătos și ușoru de minte am fostu kând am scris aceasta sfântă karte, de știu kā îndestule lokuri va fi lipsit slove și kuvinte : Și eu amu pus pluumb și

aramă : fără cine ști mai bine pue aur și argint iară eu rog pre Dmnezău să erte din păcate pe voi pre toți și să erte și pre mine păcătosul amin. Skrisam eu omu păcătos : papa Ștefan din Buciumi văleat 1735. — prin Xs. Is

Giorocuta 15 Dec. 1929.

Aurel Papiu
paroh.

LA LIBRĂRIA DIECEZANĂ, Gherla

se află de vânzare

Teologia Dogmatică volumul I. și volumul II. de I. P. S. Sa

Dr. Vasile Suciu.

Prețul unui volum 250 Lei, plus porto postal, și Teologia Dogmatică Specială vol. I. Prețul 300 L plus porto și volumul II. Prețul 360 Lei.

Asortiment bogat de tot felul de rechizite cancelariale necesare pentru Oficiile protopopești și parohiale.

Protocol exhibitor, legat în pânză 280 Lei.

Matricula Botezaților, Cununaților, Morților, legată în pânză 280 Lei.

Protocol pentru Rațiuni 280 Lei.

Protocol pentru Liturgii, predicii, carte postală, protocol de ședințe 180 L.

Tot felul de tipărituri — extra-se matriculari, informațiuni periodice, diplome pentru cantori, coale pentru rațiuni, statul activ și pasiv etc. — toate în ediție nouă; hârtie fină, cerneală, penițe, creioane, tamponuri, etc. în preț redus și calitatea cea mai bună.

Furnizăm sigile și stampile pentru Oficii ! Toate comenzile se execută prompt și cu reînțoarcerea postei.

BIBLIOTECA DIN GHERLA.

SERIA I. PENTRU INTELECTUALI.

- Nr. 1. *Apărarea Creștinismului prin Unirea Bisericilor*, studiu dogmatic, canonic, istoric, social, de actualitate, cu un Supliment, 378 pagini, — format 8-o, prețul 140 Lei.
- Nr. 2. *Dumnezeu, Creatorul omii*, conferință filosofico-teologică, 62 pagini, prețul 15 Lei.
- Nr. 3. *Omul în lumina credinței creștinești*, conferință filosofico-teologică, prețul 15 Lei.

SERIA II. PENTRU POPOR.

- Nr. 1. *Adevărata Biserică a Domnului Nostru Isus Hristos. Partea I. Ce este Biserica adevărată. Unitatea și vechimea ei. Cum s'au despărțit de Biserica Grecii și Protestanții. Ediția II. 108 pag., prețul 12 Lei.*
- Nr. 2. *Datorințele creștinești ale bărbaților. 62 pagini, prețul 6 Lei.*
- Nr. 3. *Învățătura creștinească pentru femei. Ed. II. 48 pagini, prețul 6 Lei.*
- Nr. 4. *Învățături pentru tinerii feciori. 36 pagini, prețul 6 Lei.*
- Nr. 5. *Învățături creștinești pentru fetele fecioare. 40 pagini, prețul 6 Lei.*
- Nr. 6. *Adevărata Biserică a Domnului Nostru Isus Hristos. Partea II. Biserica adevărată trebuie să fie: Una, Sfântă, Catolică și Apostolică. Singură Biserica Romei celei vechi are toate aceste semne ale adevăratei Biserici. Bisericile ortodoxe, protestante și Pocăiții nu întrunesc semnele adevăratei Biserici. Prețul 20 Lei.*
- Nr. 7. *Adevărata Biserică a Domnului Nostru Isus Hristos. Partea III. Capul Bisericii — Papa dela Roma. Papa urmașul legiuit al Sfântului Petru. Prețul 10 Lei.*
- Nr. 8. *Roma și mănăstirile românești unite dela Nicula, Bicsad, Moisei și Strâmbu. Rugăciuni și învățături creștinești pentru folosul sufletesc al credincioșilor cari merg la Mănăstire. Ediția Tipografiei A. Todoran. Prețul 10 Lei.*

SERIA III. PENTRU PREOȚII-PĂSTORI SUFLETEȘTI.

- Nr. 1. *Manual de Cateheze practice*, pentru învățământul Religiei în clasele I și II din școala primară. Vol. I. Lecții metodice (18 lecții) pentru trimestrul I al anului școlar, 176 pagini în 8-o, prețul 50 Lei.
- Nr. 2. *Manual de Cateheze practice etc. Vol. II. pentru trimestrul II (27 lecții practice) 184 pagini, prețul 60 Lei.*
- Nr. 3. *Manual de Cateheze practice etc. Vol. III pentru trimestrul III (15 lecții practice) 120 pagini, prețul 40 Lei.*

Toate aceste cărți și broșuri — publicate de canonicul Dr. VICTOR BOJOR, se pot comanda dela **Librăria diecezană Gherla, județul Someș.**

La comande separate — să se adăogă și porto postal, la broșurile mici — câte 2 Lei de exemplar, iar la cele mai mari câte 10 Lei.